

125 anys de pràctica esportiva i patrimoni documental local per celebrar la Setmana dels Arxius a la Diputació de Barcelona

Tipus: [1]

Autor: [Zamora Escala, Jaume Enric](#) [2]

Creació: Publicat per [Jaume Enric Zamora Escala](#) [2] el 29/05/2023 - 12:20 | Última modificació: 16/04/2024 - 08:23

Etiquetes: Dia Internacional d'Arxius;arxius i esport;difusió;audiovisuals;taula rodona;exposició virtual;visites;arxivers itinerants;arxiu general

Contingut relacionat :

La Diputació de Barcelona il·lustra els orígens de la pràctica esportiva en l'àmbit local ara fa 125 anys, mostrant patrimoni documental i audiovisual provinent del seu Arxiu General i de la Xarxa d'Arxius Municipals.

Amb motiu de la Setmana Internacional dels Arxius, del 6 al 9 de juny s'organitzen activitats com l'estrena de dos muntatges audiovisuals, una taula rodona, una exposició virtual i visites guiades a l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona.

El 9 de juny se celebra el Dia Internacional dels Arxius, data en què es reivindiquen els arxius d'arreu del món com a garants de la memòria individual i col·lectiva. Amb aquest objectiu té lloc la Setmana Internacional dels Arxius que fa valer la feina dels i les professionals de l'arxivística i la gestió documental i del patrimoni documental i les històries que guarden els arxius.

La Diputació de Barcelona s'adhereix a aquesta celebració amb un seguit d'activitats que sota el lema «Arxius i esport: memòria - persones - valors» tindran lloc entre el dimarts 6 i el divendres 9 de juny. D'una banda es presentaran dos muntatges audiovisuals realitzats amb filmacions i fotografies històriques sobre la pràctica

esportiva a Catalunya, des del seus inicis al segle XIX fins la Guerra Civil i un altre des del franquisme fins als nostres dies. Els muntatges audiovisuals apleguen imatges que conserven l'Arxiu General, adscrit a la Direcció de Serveis de Secretaria Adjunta a la Secretaria General, i la Xarxa d'Arxius Municipals, que coordina l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Corporació.

També s'ha programat una taula rodona que abordarà la connexió entre arxius i esport en la societat actual i s'estrenarà l'exposició virtual «Arxius en forma» que aborda més d'un segle de pràctica esportiva a casa nostra, organitzada per la Xarxa d'Arxius Municipals. Finalment, s'han organitzat dues visites guiades a les dependències de l'Arxiu General als recintes de La Maternitat i de l'Escola Industrial.

La intenció d'aquestes activitats és donar a conèixer a la ciutadania els arxius com a eines de memòria i de progrés, en aquesta ocasió, resseguint l'evolució de la pràctica esportiva i de l'organització al voltant del fet esportiu en l'àmbit local en els darrers 125 anys. Un patrimoni documental que ens permet revisar el context social, polític, econòmic i cultural de cada època.

Patrimoni esportiu centenari

La Diputació ha recuperat fotografies i filmacions històriques del seu Arxiu General i de la Xarxa d'Arxius Municipals, que sota el títol «Arxius i esport: memòria - persones - valors» publicarà en el seu [web de la Setmana dels Arxius](#) [3].

El primer capítol «La memòria de l'esport: els inicis» es presentarà dimarts 6 de juny. De la mà de l'Anna Martí, personatge de ficció, es farà un recorregut per l'evolució de l'esport a casa nostra des de finals del segle XIX fins a l'esclat de la Guerra Civil espanyola el 1936. Aquest audiovisual inclou imatges com la fotografia d'un grup d'alumnes participants en uns exercicis gimnàstics al bosc de Can Feu durant la Festa Major de Sabadell l'any 1907; documentació del Club Femení i d'Esports, una associació pionera del feminisme esportiu fundada el 1928, així com imatges del fons Frederic Juandó Alegret, reporter gràfic d'esports conservades a l'Arxiu General.

El segon capítol, «La memòria de l'esport: del franquisme als nostres dies», que es publicarà dijous 8 de juny, repassa la lenta represa de l'activitat esportiva a partir de 1939, la progressiva participació de les dones en les diferents disciplines esportives i la consolidació dels esports com a espectacle de masses amb documents com una fotografia de Ladislao Kubala al camp del Barça de Les Corts, l'any 1956; un partit d'hoquei femení a Terrassa, l'any 1965; o un cartell de l'Agrupació Excursionista Catalunya, de l'any 1987. Aquest bloc també inclou dues filmacions dels anys setanta vinculades a l'alpinisme a casa nostra.

Taula rodona en línia

Per debatre com connecten arxius i esport en la societat actual, s'ha programat la taula rodona «Arxius, esport i societat: una relació en plena forma», en què diferents convidats conversaran sobre el món de l'esport en el nostre país des de la perspectiva històrica, la memòria, la transmissió de valors, conservació i organització del patrimoni esportiu i la seva difusió. Hi participaran l'exjugador, exdirectiu i membre de la Comissió d'Arxiu Històric de la Fundació UE Santboiana, Francesc Amat; la tècnica superior en educació física de l'Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona, Anna Maria Lluch; l'arxivera i presidenta de la Secció Internacional d'Arxius d'Esports, ICA/SPO, del Consell Internacional d'Arxius, Fina Solà; i la jugadora d'handbol del primer equip KH-7 BM Granollers, Ona Vegué. Conduirà la conversa, el periodista de la Revista digital esportiva Fosbury, Roger Castillo.

La taula tindrà lloc dimecres 7 de juny, a les 12 h a Can Serra, seu de la Diputació de Barcelona, i es podrà seguir també en [línia per You Tube](#) [4].

Exposició virtual de la Xarxa d'Arxius Municipals

Amb l'exposició «Arxius en forma», la Xarxa d'Arxius Municipals presenta una panoràmica dels darrers cent anys de pràctica esportiva a Catalunya, des de l'àmbit de l'exhibició local a pobles i ciutats de la demarcació de Barcelona.

L'exposició, de format virtual, serà accessible a partir de divendres 9 de juny, coincidint amb el Dia Internacional dels Arxius, a través del portal web de la SIA. La mostra presenta 114 documents procedents de 54 arxius municipals que permeten fer un viatge a través de 100 anys de l'esport i mostrar el context social, polític, econòmic i cultural de cada època. La selecció de documents s'ha organitzat en cinc àmbits cronològics (abans

de 1940; dels anys 1940 i 1950; dels anys 1960 i 1970; dels anys 1980 i 1990; i dels anys 2000 fins al 2022) que ressegueixen la història, els costums, els valors i l'evolució de la societat catalana a través de l'esport. S'hi mostren documents diversos com fotografies, bans, cartells, projectes d'equipaments esportius, dibuixos, programes, himnes, pressupostos i comptes, estatuts, calendaris, fitxes, llicències i tiquets.

La mostra inclou un article de context a càrrec del periodista del diari ARA i historiador, Toni Padilla, i una galeria d'imatges amb la identificació de tots els documents i la seva geo-localització en un mapa de la demarcació de Barcelona.

L'exposició es complementa amb un vídeo amb la veu de dos testimonis de l'arrelament de l'esport al territori, com són l'exjugador del Club Patí Voltregà, Catxo Ordeig, i el president del Centre d'Esports Súria, Lluís Jané, acompanyats per les aportacions de Toni Padilla sobre la importància dels arxius municipals per a la difusió, la recerca i la memòria de l'esport.

Portes obertes de l'Arxiu General

Les activitats de la Setmana Internacional dels Arxius també inclouen dues visites a la Diputació de Barcelona, programades per al matí de divendres 9 de juny. D'una banda s'ofereix un recorregut guiat al Recinte de La Maternitat per les dependències de l'Arxiu General, on es custodia i es pot consultar la documentació històrica de la Corporació.

D'altra banda, a l'Escola Industrial s'ofereix una visita guiada a les instal·lacions de l'Arxiu Central i Intermedi a l'Edifici del Rellotge, que dona atenció directa a la Corporació i a la ciutadania. Aquest recorregut es complementa amb la visita a l'exposició [«#MiremElPassat #Esports»](#) amb prop d'un centenar d'imatges de principis del segle XX, del fons de l'Arxiu General de la Diputació. Els horaris i punts de trobada es poden consultar [en aquest enllaç](#) [5].

Sobre l'Arxiu General de la Diputació

L'Oficina d'Arxiu i Gestió Documental té la missió de dirigir, organitzar i coordinar les activitats vinculades amb la gestió, conservació, difusió i consulta dels fons documentals de l'Arxiu General de la Diputació de Barcelona, la gestió de la documentació produïda per les diferents àrees corporatives, i impulsar i donar suport a la implantació de sistemes de gestió documental i de l'administració electrònica a la corporació i als ens del Sector públic.

L'oficina desenvolupa instruments tècnics per a la implantació del sistema de gestió documental i arxiu corporatiu, assessora els centres gestors i als ens del Sector públic, i gestiona, organitza, descriu, custodia i fa accessible la informació i la documentació tant a l'estructura administrativa de la corporació com a la ciutadania.

Sobre la Xarxa d'Arxius Municipals

La Xarxa d'Arxius Municipals (XAM), constituïda l'any 2003, és l'instrument de col·laboració de la Diputació de Barcelona, per tal de garantir la correcta gestió del patrimoni documental local dels ajuntaments majors de 10.000 habitants que en tenen l'obligació legal. Alhora, la XAM és l'instrument adient per donar suport als ajuntaments menors de 10.000 habitants que, malgrat que no tinguin un arxiu propi integrat al Sistema d'Arxius de Catalunya, han de disposar d'un únic sistema de gestió documental i, en el cas que compleixin els requisits establerts per la Llei, poder integrar-se al Sistema d'Arxius de Catalunya.

L'experiència actual va néixer amb el programa pilot de l'arxiver itinerant del Bages l'any 1992, que va comptar amb la col·laboració de l'Associació d'Arxivers de Catalunya i el Centre d'Estudis del Bages. L'ampliació d'aquell programa, que inicialment implicava quatre municipis d'aquella comarca, ha comportat la consolidació d'un equip d'arxivers que han organitzat 218 fons documentals municipals de la demarcació de Barcelona (dades a desembre de 2022).

Actualment, la Xarxa d'Arxius Municipals està formada per 250 arxius municipals, 162 arxius municipals del Programa de Manteniment assistits pels arxivers itinerants de l'Oficina de Patrimoni Cultural i 88 arxius municipals de la Central de Serveis Tècnics, amb personal tècnic propi.

Etiquetes: Dia Internacional d'Arxius; arxius i esport; difusió; audiovisuals; taula rodona; exposició virtual; visites; arxivers itinerants; arxiu general

- [6]

URL d'origen: <https://xam.diba.cat/news/2023/05/29/125-anys-de-practica-esportiva-patrimoni-documental-local-per-celebrar-setmana-dels->

Enllaços:

[1] <https://xam.diba.cat/>

[2] <https://xam.diba.cat/members/zamoraej>

[3] <https://www.diba.cat/web/setmana-dels-arxius>

[4] <https://www.youtube.com/watch?v=QCPc7okDbpA>

[5] <https://www.diba.cat/web/arxiu/portesobertes>

[6] <https://xam.diba.cat/node/2418>